

Навчальна програма

Тема заходу БПР	Етичні питання у професійній діяльності медичного працівника
Вид заходу	Майстер-клас (онлайн)
Цільова аудиторія	Лікарські спеціальності. Фахівці у сфері охорони здоров'я. Фармацевтичні спеціальності. Професіонали у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я. Професіонали з вищою немедичною освітою, які працюють в системі охорони здоров'я.
Мета заходу	Метою майстер-класу онлайн є підвищення та вдосконалення професійних компетентностей медичних працівників у сфері медичної етики та деонтології шляхом поглиблення теоретичних знань, формування етичного мислення та розвитку навичок прийняття обґрунтованих рішень у професійній діяльності. Захід передбачає опрацювання базових етичних принципів медичної практики, норм професійної поведінки медичного працівника, питань дотримання прав пацієнта, конфіденційності, інформованої згоди, професійної відповідальності та етичних аспектів комунікації з пацієнтами, родичами й колегами. Навчання здійснюється з використанням клінічних та етично складних кейсів, відеодемонстрацій, інтерактивних обговорень, ситуаційних завдань і рефлексії професійного досвіду. Після завершення заходу учасники зможуть: – знати та розуміти основні принципи медичної етики й деонтології у професійній діяльності медичного працівника; – застосовувати етичні норми та стандарти у взаємодії з пацієнтами, їхніми родинами та членами мультидисциплінарної команди; – дотримуватися прав пацієнта, принципів конфіденційності та інформованої згоди; – розпізнавати та аналізувати етично складні та конфліктні ситуації у медичній практиці; – приймати обґрунтовані професійні рішення з урахуванням етичних, правових і моральних аспектів; – аналізувати типові етичні помилки у професійній діяльності та визначати шляхи їх попередження.
Перелік компетентностей, що набуваються або вдосконалюються	• Опанує знання та навички застосування принципів медичної етики та деонтології у професійній діяльності. Учасник буде здатен: – пояснювати основні етичні принципи медичної практики (повага до гідності, автономія пацієнта, благодіяння, «не нашкодь», справедливість); – розуміти роль медичного працівника в дотриманні етичних норм під час надання медичної допомоги;

	– застосовувати етичні підходи у щоденній професійній діяльності відповідно до чинних стандартів та професійного кодексу; – усвідомлювати межі професійної відповідальності та етичні аспекти прийняття клінічних рішень. • Оволодіє навичками етичної взаємодії з пацієнтами та їхніми родичами. Учасник буде здатен: – будувати професійну, доброзичливу та поважну комунікацію з пацієнтами різних вікових і соціальних груп; – дотримуватися принципів інформованої згоди та права пацієнта на отримання повної й доступної інформації; – коректно реагувати на емоційні, конфліктні або маніпулятивні ситуації у спілкуванні з пацієнтами та їхніми родичами; – зберігати професійну етику в умовах стресу, дефіциту часу та високого емоційного навантаження. • Сформує компетентності з дотримання конфіденційності та захисту персональних даних пацієнта. Учасник буде здатен: – розуміти етичні та правові основи збереження лікарської таємниці; – дотримуватися правил обробки та зберігання медичної інформації в паперовій та електронній формі; – запобігати несанкціонованому розголошенню персональних даних пацієнтів; – діяти коректно в ситуаціях, пов'язаних із запитами третіх осіб щодо медичної інформації. • Опанує навички аналізу та вирішення етично складних і конфліктних ситуацій. Учасник буде здатен: – ідентифікувати етичні дилеми у професійній діяльності медичного працівника; – аналізувати ситуації з урахуванням етичних, правових і професійних аспектів; – обирати обґрунтовані та етично виправдані варіанти дій у складних клінічних і комунікаційних випадках; – аргументувати власні професійні рішення з позицій медичної етики та стандартів професійної поведінки. • Сформує компетентність у професійній відповідальності та дотриманні етичних стандартів у колективі. Учасник буде здатен: – дотримуватися принципів взаємоповаги, субординації та командної роботи в медичному колективі; – конструктивно вирішувати етичні конфлікти між колегами; – усвідомлювати вплив власної поведінки на якість медичної допомоги та репутацію професії; – сприяти формуванню етичної культури та безпечного психологічного середовища у закладі охорони здоров'я. • Опанує навички самооцінки та професійного розвитку з позицій етики. Учасник буде здатен: – аналізувати власні дії та рішення з точки зору етичних норм; – виявляти типові етичні помилки у професійній діяльності; – визначати особисті зони розвитку у сфері медичної етики та професійної комунікації; – впроваджувати етичні підходи для підвищення якості та безпеки медичної допомоги.
--	---

Опис структури заходу	1. Вступ • Привітання учасників, знайомство у форматі чату / короткого онлайн-опитування та визначення рівня підготовки групи. • Ознайомлення з метою майстер-класу, очікуваними результатами навчання, регламентом роботи та організаційними аспектами онлайн-заходу. • Короткий огляд ролі та професійної відповідальності медичних працівників у дотриманні етичних норм під час надання медичної допомоги. • Актуалізація значення довіри, поваги до гідності пацієнта, професійної комунікації та етичної поведінки в умовах сучасної медичної практики. 2. Теоретичний блок. Основи медичної етики та деонтології в практиці медичного працівника • Базові принципи медичної етики: автономія пацієнта, благодіяння, «не нашкодь», справедливість, конфіденційність. • Деонтологічні аспекти професійної діяльності медичного працівника. • Етичні норми та професійні стандарти поведінки у взаємодії з пацієнтами. • Інформована згода як етична та правова складова медичної практики. Практична частина (онлайн-формат) • Онлайн-розбір етичних кейсів із повсякденної медичної практики. • Аналіз відеофрагментів професійної та непрофесійної поведінки медичних працівників. • Інтерактивні опитування та обговорення щодо прийняття етично обґрунтованих рішень. 3. Теоретичний блок. Етичні аспекти комунікації з пацієнтами та їхніми родичами • Принципи ефективної та етично коректної комунікації з пацієнтами різних вікових і соціальних груп. • Особливості спілкування з вразливими категоріями пацієнтів (діти, люди похилого віку, пацієнти з інвалідністю, паліативні хворі). • Робота з емоціями, страхами, агресією та недовірою з боку пацієнтів і родичів. • Професійні межі та запобігання емоційному вигоранню. Практична частина (онлайн-формат) • Онлайн-модельовання комунікаційних ситуацій (складні розмови, конфліктні кейси). • Аналіз типових помилок у спілкуванні з пацієнтами. • Інтерактивні вправи з формування навичок етичної відповіді та активного слухання. 4. Теоретичний блок. Конфіденційність, професійна таємниця та етичні дилеми • Поняття лікарської таємниці та конфіденційності: етичні й правові аспекти. • Захист персональних даних пацієнтів у паперовій та електронній медичній документації. • Етичні дилеми у професійній діяльності медичного працівника (тиск з боку родичів, адміністрації, колег). • Межі розкриття інформації та алгоритми дій у спірних ситуаціях.
-----------------------	---

	Практична частина (онлайн-формат) • Аналіз етично складних ситуацій із реальної практики. • Онлайн-обговорення варіантів рішень із позицій етики та професійної відповідальності. • Інтерактивне прийняття рішень через опитування та голосування. 5. Теоретичний блок. Професійна відповідальність, етика в колективі та саморегуляція • Етичні аспекти взаємодії в медичному колективі: субординація, повага, командна робота. • Професійна відповідальність медичного працівника та наслідки неетичної поведінки. • Саморегуляція, управління стресом та етична поведінка в кризових ситуаціях. • Роль медичного працівника у формуванні позитивного іміджу професії. Практична частина (онлайн-формат) • Онлайн-розбір ситуацій етичних конфліктів у колективі. • Відеореєстри з аналізом професійної поведінки. • Групове обговорення шляхів запобігання етичним порушенням. 6. Рефлексія та підведення підсумків • Обговорення засвоєних знань та сформованих етичних компетентностей. • Аналіз типових етичних помилок у професійній діяльності медичних працівників. • Самооцінка готовності діяти відповідно до етичних норм і стандартів професії. • Формування індивідуальних рекомендацій для подальшого професійного та етичного розвитку.
Загальний обсяг навчального навантаження	8 академічних годин / 6 астрономічних годин
Форми організації та проведення заходу	• Онлайн-майстер-клас із демонстрацією сучасних підходів до медичної етики та професійної поведінки: структурована демонстрація етичних моделей взаємодії з пацієнтами, дотримання принципів поваги до гідності, автономії та конфіденційності, професійних меж і відповідальності медичного працівника з використанням відеоматеріалів, схем та алгоритмів прийняття етично обґрунтованих рішень. • Практично-орієнтовані онлайн-вправи: відпрацювання алгоритмів етичної комунікації з пацієнтами та їхніми родичами, аналізу складних професійних ситуацій, розпізнавання етичних дилем і вибору коректної моделі поведінки у форматі ситуаційних завдань з постійним супроводом і зворотним зв'язком від тренера. • Симуляційне навчання у віртуальних професійних сценаріях: моделювання типових і складних ситуацій професійної діяльності (конфлікт із пацієнтом або родичами, відмова від лікування, порушення конфіденційності, етичні конфлікти в колективі); покрокове відпрацювання навичок аналізу ситуації, прийняття етично виважених рішень та саморегуляції. • Інтерактивна лекція та демонстраційні онлайн-сесії: структурована подача теоретичних основ медичної етики та деонтології, етичних аспектів комунікації, інформованої згоди, конфіденційності, професійної відповідальності та типових етичних помилок із активним залученням учасників до

	обговорення й аналізу практичних кейсів. • Рольові ігри та кейс-обговорення в онлайн-форматі: моделювання складних комунікаційних та етичних ситуацій (агресивний або тривожний пацієнт, тиск з боку родичів, конфлікт інтересів, порушення професійних меж), відпрацювання навичок професійного діалогу, аргументації, емпатії та збереження етичної позиції. • Зворотний зв'язок і рефлексія: підсумкове обговорення результатів практичних і симуляційних вправ, аналіз правильності та доцільності дій учасників у типових і складних професійних ситуаціях, самооцінка готовності діяти відповідно до етичних стандартів, визначення індивідуальних напрямів подальшого професійного та етичного вдосконалення.
Методи організації та проведення заходу	• Інтерактивна лекція – подача теоретичного матеріалу з елементами активного діалогу щодо основ медичної етики та деонтології, етичних принципів професійної діяльності медичного працівника, прав і обов'язків пацієнта, принципів інформованої згоди, конфіденційності та професійної відповідальності; використання презентацій, алгоритмів прийняття етичних рішень, схем, відеоматеріалів і практичних прикладів для поглиблення розуміння теми. • Майстер-клас – покрокова демонстрація моделей етичної поведінки в типових і складних професійних ситуаціях: спілкування з пацієнтом і його родичами, дотримання професійних меж, реагування на конфліктні та емоційно напружені ситуації, забезпечення конфіденційності; активне залучення учасників до відпрацювання алгоритмів етичних дій і прийняття обґрунтованих рішень із наданням оперативного зворотного зв'язку від тренера. • Симуляційне навчання – моделювання стандартних і критичних ситуацій професійної діяльності медичного працівника, пов'язаних з етичними викликами (відмова пацієнта від лікування, агресивна поведінка, тиск з боку родичів або адміністрації, порушення конфіденційності); відпрацювання навичок аналізу ситуації, прийняття етично виважених рішень, саморегуляції та професійної поведінки в умовах стресу. • Проблемно-орієнтоване навчання (PBL) – розбір практичних кейсів з реальної медичної практики, пов'язаних з етичними дилемами та професійними конфліктами; визначення пріоритетних дій, аналіз типових етичних помилок, обговорення альтернативних варіантів рішень відповідно до професійних стандартів, етичних кодексів і чинного законодавства. • Рольові ігри та комунікаційні вправи – відпрацювання навичок професійного та етично коректного спілкування з пацієнтами та їхніми родичами у ситуаціях недовіри, страху, агресії, незгоди з медичними рекомендаціями або конфлікту інтересів; формування навичок емпатії, активного слухання, аргументації та збереження професійної позиції. • Обговорення та рефлексія – підсумкове осмислення навчального матеріалу, обмін професійним досвідом між учасниками, аналіз типових етичних помилок у професійній діяльності; закріплення етично правильних моделей поведінки, алгоритмів прийняття рішень та професійного мислення. • Навчальні тести та практичні ситуаційні завдання – оцінювання рівня засвоєння теоретичних знань і сформованих

	етичних компетентностей шляхом онлайн-тестування, аналізу змодельованих професійних сценаріїв і виконання ситуаційних завдань, максимально наближених до реальних умов діяльності медичного працівника.
Матеріально-технічне забезпечення освітнього заходу	• Комп'ютер або ноутбук з доступом до Інтернету – для проведення онлайн-трансляції майстер-класу, демонстрації презентацій, схем і алгоритмів прийняття етичних рішень, моделей професійної поведінки та відеоматеріалів з аналізом етичних ситуацій у медичній практиці. • Платформа для відеоконференцій (Zoom, Microsoft Teams, Google Meet тощо) – для інтерактивної взаємодії з учасниками, проведення онлайн-опитувань, голосувань, групових обговорень, рольових ігор та розбору етичних кейсів із забезпеченням живого зворотного зв'язку. • Мультимедійний проєктор та екран / монітор – для трансляції демонстраційних відео з прикладами професійної та непрофесійної поведінки, моделей етичної комунікації з пацієнтами та взаємодії в медичному колективі (використовується тренером під час онлайн-сесії). • Симуляційні матеріали для рольових ігор та кейс-аналізу – підготовлені сценарії професійних ситуацій, картки ролей (пацієнт, родич, медичний працівник, колега), чек-листи оцінки етичної поведінки, що використовуються тренером для демонстрації та онлайн-відпрацювання навичок етичної взаємодії. • Відеоматеріали та демонстраційні записи – короткі навчальні відео з прикладами етичних дилем, конфліктних ситуацій, порушень конфіденційності, коректної та некоректної комунікації, які слугують основою для аналізу й обговорення під час майстер-класу. • Засоби аудіо- та відеозв'язку – вебкамера, мікрофон, гарнітура для забезпечення чіткої комунікації між тренером і учасниками, можливості активної участі в обговореннях і рольових вправах. • Навчальні та методичні матеріали – електронні роздаткові матеріали у форматі PDF (презентації, алгоритми прийняття етичних рішень, пам'ятки з медичної етики, витяги з професійних кодексів, нормативно-правові документи, чек-листи, ситуаційні завдання, тестові питання), які учасники отримують через платформу майстер-класу або електронною поштою. • Інтерактивні інструменти платформи – чат, опитування, реакції, спільні дошки (whiteboard), breakout rooms для роботи в малих групах і моделювання етичних ситуацій у команді. • Організоване навчальне середовище – робоче місце тренера з належним освітленням, нейтральним фоном та умовами для якісної онлайн-трансляції; учасники забезпечують власне комфортне робоче середовище з можливістю активної участі в інтерактивних вправах і обговореннях.
Форми підсумкового контролю	• Тестування – перевірка теоретичних знань учасників через онлайн-платформу з питань медичної етики та деонтології, професійних цінностей і принципів (автономія, благодіяння, «не нашкодь», справедливість), прав та обов'язків медичного працівника, конфіденційності й захисту персональних даних, інформованої згоди, етичних аспектів комунікації з пацієнтами та їхніми родичами, а також професійної відповідальності; тестові завдання (20 завдань, 100%, з яких не менше 15 правильних відповідей (75%) необхідні для успішного проходження).

	• Вирішення ситуаційних задач – аналіз змодельованих етичних онлайн-сценаріїв професійної діяльності медичного працівника: порушення конфіденційності, відмова пацієнта від медичного втручання, конфліктні ситуації з пацієнтами або їхніми родичами, етичні дилеми в командній роботі, тиск з боку колег або керівництва; обґрунтування правильних рішень і моделей професійної поведінки, визначення етичних пріоритетів та принципів дій, обговорення варіантів взаємодії в онлайн-форматі. • Практично-демонстраційний блок – демонстрація через відеотрансляцію покрокових моделей етичної професійної поведінки: ведення складної розмови з пацієнтом, отримання інформованої згоди, повідомлення несприятливої інформації, коректне реагування на емоційні або агресивні прояви, дотримання професійних меж; учасники здійснюють дистанційний аналіз дій, аргументують їхню відповідність етичним стандартам і професійним нормам. • Симуляційна оцінка навичок – оцінювання здатності учасників діяти у змодельованих онлайн-професійних ситуаціях з етичним навантаженням через інтерактивні платформи та відеосесії (рольові ігри, прийняття рішень у реальному часі), з урахуванням коректності етичного вибору, логіки аргументації, дотримання принципів професійної етики та ефективності комунікації. • Рефлексія та самооцінка – обговорення учасниками власного рівня готовності діяти відповідно до принципів медичної етики та професійної деонтології в умовах реальної практики, аналіз складних і типових етичних помилок, усвідомлення власних зон професійного зростання та визначення індивідуальних напрямів подальшого розвитку професійних і комунікативних компетентностей.
--	--